

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 116/2018-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. apríla 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Foltánom, SNP 708, Galanta, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 2 T 35/2017 z 10. mája 2017 a konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] odmieta pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. marca 2018 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 T 35/2017 z 10. mája 2017 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) a konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu.

2. Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že okresný súd napadnutým rozsudkom po schválení dohody o vine a treste predloženej prokurátorom Krajskej prokuratúry v Trnave rozhodol, že sťažovateľ ako obžalovaný je vinný zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona, za čo mu uložil trest odňatia slobody nepodmienečne v trvaní siedmich rokov a ochranný dohľad v trvaní jedného roka.

3. Sťažovateľ namieta, že právoplatným napadnutým rozsudkom bol porušený zákon, ustanovenia o konaní, ktoré tomuto rozhodnutiu predchádzalo, a zásadným spôsobom bolo porušené jeho právo na obhajobu. Sťažovateľ v odôvodnení sťažnosti ďalej uviedol:

„V trestnej veci odsúdeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], bol adresovaný návrh na podanie dovolania Ministerkou spravodlivosti Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku...

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky po vykonaní prieskumného konania dospelo k záveru, že podnet na podanie dovolania nie je dôvodný. Podľa môjho názoru sa však Ministerstvo spravodlivosti nevysporiadalo so skutočnosťou, kde mali policajti disponovať vopred informáciou od osoby konajúcej v jej prospech... Existuje tu dôvodné podozrenie, že odsúdeného museli dlhší čas sledovať, pričom túto činnosť vykonávali bez súhlasu prokurátora (pričom orgány činné v trestnom konaní mali dostatočný čas na to, aby si tento potrebný súhlas zabezpečili).

... Som toho názoru, že... bez predmetného príkazu, takýto spôsob sledovania osôb a vecí, ako operatívno pátrací prostriedok je v celom jeho rozsahu nezákonný, a takto získané informácie nemožno použiť a musia sa predpísaným spôsobom zničiť.“

Sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť „Nakoľko mi právny poriadok neumožňuje proti rozsudku Okresného súdu Galanta, sp. zn. 2T/35/2017-306 zo dňa 10.05.2017 podať odvolanie ani dovolanie, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, na ktoré som aj podal návrh“.

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Okresný súd Galanta svojim rozsudkom zo dňa 10.05.2017, sp. zn. 2T/35/2017-306, ktorým odsúdil odsúdeného (sťažovateľa) a taktiež konaním, ktoré tomuto rozhodnutiu predchádzalo, porušil právo [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.

Ústavný súd Slovenskej republiky ruší rozhodnutie Okresného súdu Galanta zo dňa 10.05.2017, sp. zn. 2T/35/2017-306 a vec mu vracia na ďalšie konanie.“

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný

návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde). Ústavný súd zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom.

8. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie,

- a) ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili,
- b) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody,
- c) proti komu sťažnosť smeruje.

Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

9. Ústavný súd vychádzajúc zo sťažnosti a z jej prílohy konštatuje, že sťažovateľ prostredníctvom kvalifikovaného právneho zástupcu, ktorý koncipoval aj samotnú sťažnosť podanú ústavnému súdu, s blanketným návrhom nedoručil aj kópiu napadnutého rozsudku, ktorým malo dôjsť k porušeniu jeho označeného práva; jeho predloženie je pritom povinnosťou vyplývajúcou z už citovaného ustanovenia § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Navyše, z obsahu splnomocnenia predloženého v prílohe sťažnosti nevyplýva, v akej konkrétnej veci je splnomocnený advokát oprávnený sťažovateľa zastupovať pred ústavným súdom, keďže je v ňom uvedené len „*vo veci: podania Ústavnej sťažnosti*“.

10. V súvislosti s uvedenými nedostatkami ústavný súd pripomína, že tieto nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). Ústavný súd v tejto súvislosti už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“ Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

11. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosť vykazuje taký nedostatok náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

12. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2018

